

ปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ เพื่อป้องกันโรคกระดูกพรุนในชายวัยทอง

FACTORS RELATED TO HEALTH PROMOTING BEHAVIORS FOR PREVENTION OF OSTEOPOROSIS
IN AGING MALES

พวงนิศย์ พรหมบุตร 4936384 PHPH/M

วท.ม.(สาธารณสุขศาสตร์) สาขาวิชาเอกสุขภาพและพฤติกรรมศาสตร์

คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ : มณีรัตน์ ชีระวิวัฒน์, Ph.D., นิรัตน์ อิมามี, Ph.D., วันเพ็ญ แก้วปาน, ส.ด.

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่สัมพันธ์กับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพเพื่อป้องกันโรคกระดูกพรุนในชายวัยทอง กลุ่มตัวอย่างเป็นชายวัยทองอายุระหว่าง 50-60 ปีที่อาศัยอยู่ในเขตกรุงเทพมหานครจำนวน 370 คน ได้มาโดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสัมภาษณ์ซึ่งผ่านการตรวจสอบความตรงความเนื้อหาและความเชื่อมั่น ในระดับที่ยอมรับได้ในการวิจัย วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา และหาค่าความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระและตัวแปรตามโดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน และสถิติทดสอบไค-แอสควร์

ผลการศึกษา พบว่า

1.ชายวัยทองมีการรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อโรคกระดูกพรุนในระดับสูง ร้อยละ 77.3 การรับรู้ความรุนแรงต่อโรคกระดูกพรุนในระดับสูง ร้อยละ 78.9 การรับรู้ประโยชน์ต่อการปฏิบัติกิจกรรมส่งเสริมสุขภาพเพื่อป้องกันโรคกระดูกพรุนในระดับสูง ร้อยละ 90 การรับรู้ความสามารถตนเองต่อการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันโรคกระดูกพรุนในระดับสูง ร้อยละ 90 การรับรู้อุปสรรคต่อการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันโรคกระดูกพรุนในระดับต่ำ ร้อยละ 81.1 และมีการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันโรคกระดูกพรุนในระดับสูง ร้อยละ 58.9

2.คุณลักษณะประชากรได้แก่ อายุ คำนีมีมวลกาย สถานภาพสมรส ระดับการศึกษาสูงสุด อาชีพ รายได้ ไม่มี ความสัมพันธ์ทางสถิติกับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของชายวัยทอง

3.การได้รับแรงสนับสนุนทางสังคมด้านข้อมูลข่าวสาร เรื่อง การกินอาหารที่มีแคลเซียมสูง คำแนะนำให้ลดหรือเลิกสูบบุหรี่ และการลดหรือเลิกดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพของชายวัยทองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$)

4.การรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อโรคกระดูกพรุนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพในระดับต่ำ $r = 0.201$ ($p < 0.01$) การรับรู้ความรุนแรงต่อโรคกระดูกพรุนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพในระดับต่ำ $r = 0.209$ ($p < 0.01$) การรับรู้ประโยชน์ต่อการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันโรคกระดูกพรุนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพระดับต่ำ $r = 0.277$ ($p < 0.01$) การรับรู้ความสามารถตนเองต่อการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันโรคกระดูกพรุนมีความสัมพันธ์ทางบวกกับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพระดับปานกลางถึงค่อนข้างสูง $r = 0.613$ ($p < 0.01$) การรับรู้อุปสรรคต่อการปฏิบัติตัวเพื่อป้องกันโรคกระดูกพรุนมีความสัมพันธ์ทางลบกับพฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพในระดับค่อนข้างสูง $r = -0.611$ ($p < 0.01$)

คำสำคัญ : กระดูกพรุน / พฤติกรรมส่งเสริมสุขภาพ / ชายวัยทอง

FACTORS RELATED TO HEALTH PROMOTING BEHAVIORS FOR PREVENTION OF OSTEOPOROSIS IN AGING MALES

PUANGNIT PROMBUT 4936384 PPH/M

M.Sc. (PUBLIC HEALTH) MAJOR IN HEALTH EDUCATION AND BEHAVIORAL SCIENCES

THESIS ADVISORY COMMITTEE : MANIRAT THERAWIWAT, Ph.D., NIRAT IMAMEE, Ph.D., WANPEN KAEWPARN, Dr.P.H.

ABSTRACT

This research studied the factors related to health promoting behaviors for the prevention of osteoporosis among aging males. The samples were 370 aging males, aged 50-60 years, in Bangkok, who were randomly selected. The research instrument was an interviewing schedule that was checked for content validity and reliability and considered at an acceptable research level. The data were analyzed by employing descriptive statistics and the relationship between independent and dependent variables was tested by using Pearson's Product Moment Correlation Coefficient and Chi-square test.

The results showed that 77.3 percent of the studied aging males had a high level of perceived susceptibility of osteoporosis; 90 percent had a high level of perceived benefits from practicing health promoting behaviors for preventing osteoporosis; 90 percent had a high level of perceived self-efficacy for practicing the health promoting behaviors, 81.1 percent had a low level of perceived barriers to practicing health promoting behaviors and 58.9 percent practiced health promoting behaviors at a high level.

There was no significant relationship between health promoting behaviors of the sampled aging males and their demographic characteristics, which included age, body mass index, marital status, highest educational level, occupation and income.

There was a significant relationship ($p < 0.05$) between health promoting behaviors and the social support received as regard to information about high-calcium food intake, suggestions for lowering or quitting smoking, and suggestions for lowering or quitting the consumption of alcoholic beverages.

There was a "low" positive correlation between perceived susceptibility of osteoporosis and health promoting behaviors ($r = 0.201$ and $p < 0.01$); perceived severity of osteoporosis and health promoting behaviors ($r = 0.209$ and $p < 0.01$); and perceived benefits of practicing health behaviors for preventing osteoporosis and health promoting behaviors ($r = 0.277$ and $p < 0.04$). However, a "moderate-somewhat high" positive correlation between perceived self-efficacy to practice behaviors for preventing osteoporosis and health promoting behaviors was found ($r = 0.613$ and $p < 0.01$) while a "somewhat high" negative correlation existed between perceived benefits of practicing and actual health promoting behaviors for preventing osteoporosis ($r = -0.611$ and $p < 0.01$).

KEY WORDS: OSTEOPOROSIS / HEALTH PROMOTING BEHAVIOR
AGING MALES

143 pages